

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci obvineného **V. M.** pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy z časti v štádiu pokusu a z časti v štádiu dokonanom podľa § 14 ods. 1, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí 15. júla 2015 **o sť ažnosti obvineného V. M.** proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 3. júla 2015, sp. zn. 1 Tp 15/2015, takto

r o z h o d o l :

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. napadnuté uznesenie **z r u š u j e** v celom rozsahu.

II. Podľa § 72 ods. 3 Tr. por. **obvineného V. M.**, nar. XY v T., trvale bytom T.T., toho času v Ústave na výkon väzby v Nitre **n e b e r i e d o v ä z b y a p r e p ú ť a h o i h n e d' n a s l o b o d u.**

O d ô v o d n e n i e :

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len sudca) na návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) z 2. júla 2015 sp. zn. VII/2 Gv 25/11/1000-220 uznesením z 3. júla 2015, sp. zn. 1 Tp 15/2015, podľa § 72 ods. 2, § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. vzal do väzby obvineného V. M.. Väzba začala plynúť 30. júna 2015 o 12.10 hod. a vykonávaná bude v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici. V zmysle § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. väzbu obvineného V. M. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahrádza.

Proti uzneseniu po jeho vyhlásení obvinený zahlásil sťažnosť s tým, že ju odôvodní po doručení rozhodnutia.

Najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, i konanie mu predchádzajúce a zistil, že sťažnosť obvineného je dôvodná.

Z obsahu uznesenia, ale aj z vyšetrovacieho (ČVS: PPZ-388/NKA-PZ-ZA-2012) a súdneho (1 Tp 15/2015) spisu vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Nitre z **25. augusta 2009**, ČVS: KRP-110/OVK-NR-2009 bolo začaté trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1, písm. a/, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. a/ s poukazom na § 138 písm. a/, písm. j/ Tr. zák. na skutkovom základe tam uvedenom s tým, že trestné stíhanie bolo začaté vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu (obhliadky miesta činu v priestoroch spoločnosti E. so sídlom ul. P., 25. augusta 2009).

Vyšetrovateľ PPZ ÚBOK, odbor západ v Trnave uznesením zo **7. februára 2011**, ČVS: PPZ-8/BOK-ZA-2010 začal trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. f/, písm. i/, písm. j/ Tr. zák. z časti v štádiu pokusu v zmysle § 14 ods. 1 Tr. zák. a z časti v štádiu dokonanom, zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/, písm. h/ Tr. zák. a **súčasne vzniesol obvinenie** M. P. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. f/, písm. i/, písm. j/ Tr. zák. z časti v štádiu pokusu v zmysle § 14 ods. 1 Tr. zák. a z časti v štádiu dokonanom, zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák., **V. M.** za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. z časti v štádiu pokusu v zmysle § 14 ods. 1 Tr. zák. a z časti v štádiu dokonanom, zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák., **M. D.** za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138

písm. h/ Tr. zák., na tam uvedenom skutkovom základe. Uznesenie bolo obvinenému V. M. a obhajcovi doručené 7., resp. 13. marca 2013.

Prokurátor 7. februára 2011 udelil súhlas na dočasné odloženie vznesenia obvinenia J. K. a 27. januára 2014 dal pokyn na vznesenie obvinenia. Dôvodom bolo to, že ako **svedok v iných konaniach hrubým spôsobom zavádzal orgány činné v trestnom konaní a minimálne nepravdivo a krivo opakovane vypovedal v inej veci. Nešlo o skratové konanie, ale o vyfabrikovanie nepravdivých dôkazov – nahrávky.** Uznesením vyšetrovateľa z 3. marca 2014, ČVS: PPZ-388/NKA-PZ-ZA-2012 bolo vznesené obvinenie J. K. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. z časti v štádiu pokusu v zmysle § 14 ods. 1 Tr. zák. a z časti v štádiu dokonanom a zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák., na skutkovom základe tam uvedenom.

Proti uzneseniu vyšetrovateľa z 10. februára 2011, ktorým vylúčil trestnú vec obvineného M. D. zo spoločného konania, podal sťažnosť V. M.. **Prokurátor ju uznesením z 13. apríla 2011, VII/2 Gv 25/11-26 zamietol ako nedôvodnú.**

Opatrením prokurátora z 23. februára 2011, sp. zn. VII/2 Gv 25/11-15 bolo rozhodnuté, že trestné konanie proti obvinenému V. M. sa vykoná ako proti ušlému, ktoré bolo zrušené prokurátorom 19. februára 2013. Sudca pre prípravné konanie špecializovaného súdu 15. apríla 2011 pod sp. zn. Tp 36/2011 vydal na obvineného V. M. európsky zatýkací rozkaz a súčasne aj medzinárodný zatýkací rozkaz, ktoré boli odvolané 1. marca 2013.

Vyšetrovateľ uznesením **8. decembra 2014** vylúčil trestnú vec obvineného M. P. zo spoločného konania **z dôvodu, že obvinený vo výpovediach z 22. septembra a 27. októbra 2014 priznal účasť na spáchanom skutku, mieru svojej účasti na ňom, motiváciu objednávateľa, ako aj priebeh prípravy – deľby práce medzi jednotlivými obvinenými, ich úlohy a snahu utajiť ich identitu. Sťažnosti obvinených proti rozhodnutiu zamietol prokurátor uznesením 15. januára 2015.**

Opakované vylučovanie vecí zo spoločného na samostatné konanie a dočasné odloženie vznesenia obvinenia malo za následok **viacnásobné výsluchy osôb v procesnom postavení obvinených a svedkov, resp. naopak. Tento postup spôsobil výrazné priet'ahy v konaní, v dôsledku čoho doposiaľ nie je vyšetrowanie ukončené.**

Obvinený V. M. napriek tomu, že **od spáchania skutku, pre ktoré sa trestné stíhanie vedie, uplynula doba takmer piatich rokov**, bol vzatý 30. júna 2015 do väzby napadnutým uznesením. Vo väzbe bol už od **7. februára 2013** v inej veci (skutky týkajúce sa zločineckej skupiny tzv. „S.“ a vraždy P. Č.), na podklade uznesenia sudcu pre prípravné konanie špecializovaného súdu zo 7. februára 2013, sp. zn. Tp 53/2012 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 20. februára 2013, sp. zn. 3 Tost 6/2013, pričom z tejto väzby bol prepustený **4. decembra 2013** (ide o väzbu v prípravnom konaní v trvaní necelých 10 mesiacov), lebo 4. decembra 2013 **trestné stíhanie prokurátor** uznesením, sp. zn. VII/1 Gv 99/2012-344, **zastavil**. Hneď po prepustení ešte **4. decembra 2013** bol obvinený v inej veci (skutok týkajúci sa vraždy J. G.) vzatý do väzby uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Nitra z 8. decembra 2013, sp. zn. 6 Tp 102/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo 17. decembra **2013**, sp. zn. 1 Tpo 59/2013 a z tejto väzby bol prepustený **30. júna 2015** (vo väzbe bol takmer 19 mesiacov, z toho v prípravnom konaní od 4. decembra 2013 do 3. júna 2014, skoro 6 mesiacov), **lebo bol oslobodený** rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 30. júna 2015, sp. zn. 1 To 44/2015. V posudzovanej kauze väzba začala plynúť už 30. júna 2015 hneď po prepustení z väzby v predchádzajúcej oslobodenej veci.

Pre úplnosť treba dodať, že obvinený V. M. v konaní proti ušlému **bol** rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 29. júna 2012, sp. zn. BB-3T 12/2012, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2013, sp. zn. 1 To 7/2012 (skutok týkajúci sa vraždy J. M.) **oslobodený**.

Podľa čl. 17 ods. 2, ods. 5 Ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

V zmysle čl. 5 ods. 1, ods. 4 Dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú

bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom. Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Ústava v čl. 17 zahŕňa v podstate všetky práva, ktoré vyplývajú aj z čl. 5 Dohovoru. V prípade oboch ustanovení ide o ochranu osobnej slobody a **o určenie jasných limitov pre štátnu moc v prípade zásahu do osobnej slobody fyzickej osoby.**

Ústavný súd 18. októbra 2001 v náleze sp. zn. II. ÚS 55/98 uviedol, že väzba je v systéme zaisťovacích trestnoprávných prostriedkov najzávažnejším procesným zásahom do práv a osobnej slobody jednotlivca obvineného z trestného činu. Podľa ústavy zo všetkých orgánov činných v trestnom konaní sú to práve súdy, ktoré majú zodpovednosť za to, či v prípade osoby obvinenej z trestného činu bude proti nej trestné konanie vedené vo väzbe alebo na slobode.

Na prevzatie tejto zodpovednosti všeobecnými súdmi ústava ustanovuje formu autoritatívneho „rozhodnutia“, ktorú v spojení s požiadavkou, že „nikoho nemožno pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“ (čl. 17 ods. 2), treba chápať v materiálnom, ako i vo formálnom zmysle slova.

V materiálnom zmysle slova Ústava vyžaduje, aby rozhodnutie súdu o väzbe zodpovedalo jednak významu zaručenej osobnej slobody a jednak „dôvodom a času ustanovenému zákonom“. Z ustanovenia čl. 17 ods. 5 Ústavy je evidentné, že „rozhodnutie“, „dôvody“ a „čas, na ktorý možno vziať do väzby“, tvoria jeden celok. Vzhľadom na to, že „osobná sloboda“ je ústavne garantovaným princípom a „pozbavenie slobody – väzba“ je výnimkou z neho, musí úvaha súdu o existencii zákonom ustanovených dôvodov a času väzby v konkrétnom prípade zodpovedať vždy tomuto vzťahu medzi princípom a výnimkou. Vo formálnom zmysle slova ústava vyžaduje, aby súd túto svoju úvahu vyjadril ešte aj spôsobom, ktorý pre rozhodnutie o väzbe ustanovuje zákon. Ústava tak jasne dbá o to, aby väzba ako opatrenie pozbavujúce osobnej slobody bola vykonaná spôsobom poskytujúcim obvinenému základné procesné záruky proti svojvoľnému postupu orgánov činných

v trestnom konaní.

Väzba v trestnom konaní má vždy formu predbežného opatrenia pre realizáciu riadneho a spravodlivého procesu, a nie prevažne povahu preventívnu a **už vôbec nie povahu satisfakčnú, či dokonca represívnu ako trest.**

Väzba ako výnimočný prostriedok zaistenia obvineného pre účely trestného konania môže byť na neho uvalená iba v prípade zistenia skutočností ustanovených zákonom, ktoré odôvodňujú nevyhnutnosť jej použitia v záujme včasného a náležitého objasnenia trestných činov a spravodlivého postihu ich páchatel'ov. Pretože ide o dočasné obmedzenie osobnej slobody, musí existovať nevyhnutnosť uvalenia väzby a držania obvineného v nej len pre určitý legitímny účel, a to len po určitý čas.

V zmysle § 76 ods. 1, ods. 6, ods. 7 Tr. por. väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť:

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac:

- a) sedem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) devätnásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Z vyjadreného je nepochybné, že obvinený bol v bezprostrednej časovej nadväznosti braný do väzby hneď, keď predchádzajúce trestné stíhanie obvineného neskončilo odsudzujúcim rozsudkom. Pri prepustení z väzby na slobodu bola jeho osobná sloboda okamžite opäť obmedzená z dôvodu skoršieho obvinenia v samostatnej veci. Postupne, pre separátne trestné stíhanie, doposiaľ bol takto vo väzbe viac ako 29 mesiacov (16 mesiacov

v prípravnom konaní a 13 mesiacov v súdnej väzbe), od 7. februára do 4. decembra 2013, od 4. decembra 2013 do 3. júna 2014, od 3. júna 2014 do 30. júna 2015 a od 30. júna 2015 do súčasnej doby.

Obvinený V. M. bol, resp. je trestne stíhaný vo viacerých trestných veciach, v troch z nich bol zároveň stíhaný väzobne. Do rozhodovania najvyššieho súdu sa vo väzbe v celku nachádzal už viac ako 29 mesiacov. Priebeh väzobného konania proti obvinenému nepochybne potvrdzuje, že ak bol v jednej trestnej veci z väzby prepustený, ihneď bol vzatý do väzby v inej trestnej veci, a v prerokovávanom prípade sa to opakuje už po tretíkrát.

V danej väzobnej kauze úlohou sudcu bolo komplexne vyhodnotiť viac ako 29 mesačné väzobné stíhanie obvineného, a preto posúdenie nemohol obmedziť iba na prerokúvanú vec, v ktorej bol obvinený opätovne zadržaný. Povinnosťou sudcu pri rozhodovaní o vzatí do väzby je vždy komplexne skúmať naplnenosť zákonných podmienok väzby (formálne i materiálne) a to nielen vo vzťahu k aktuálnej väzbe. V rámci skúmania materiálnych podmienok sudca prehliadol dôležité skutočnosti, ktoré majú význam pri rozhodovaní o vzatí do väzby. Nezohľadnil totiž dĺžku predchádzajúcich väzieb a nepostrehol okolnosti, za ktorých bolo o nich rozhodované, t.j. že obvinený bol braný do väzby vždy v bezprostrednej časovej nadväznosti po skončení predchádzajúcich trestných stíhaní obvineného bez odsudzujúceho rozsudku a následným prepustením z väzby v týchto veciach.

Nesprávnosť a atypickú účelovosť postupu dozorujúceho prokurátora preukazuje i jeho pokyn z 11. júna 2015, sp. zn. VII/2 Gv 25/11/1000-210 na č.l. 3860 (ČVS: PPZ-388/NKA-PZ-ZA-2012), v ktorom nariadil, aby v prípade, že bude V. M. prepustený z väzby na slobodu Krajským súdom Nitra v trestnej veci poškodeného G. (verejné zasadnutie je vytyčené na 30. júna 2015), bol bezprostredne po prepustení opätovne zadržaný a v dotknutej veci bol spracovaný návrh na vzatie do väzby. V intenciách tohto cieľa dokonca prikázal sledovať prípadnú zmenu termínu verejného zasadnutia.

Takýto postup sa nedá ináč hodnotiť ako nesprávna a doslova nezdravá prax orgánov prípravného konania. U obvineného V. M. sa, za spomínaným účelom, vedú samostatné

trestné konania za viac trestných činov v rozpore s ustanovením § 18 ods. 1 Tr. por., aby v prípade neodsúdenia v jednej veci mohol byť zobrať ihneď do väzby v druhej veci.

Obsah ustanovenia § 18 ods. 1 Tr. por. vyjadruje zásadu, že o všetkých trestných činoch toho istého obvineného sa koná spoločné konanie. To je v súlade i s ustanoveniami § 41 ods. 1 a § 42 ods. 1 Tr. zák. o ukladaní trestu za viac trestných činov. Ide o zásadu, že za dva alebo viac trestných činov toho istého obvineného je nutné uložiť jeden trest. Navyše je potrebné zdôrazniť, že je výrazne porušovaná aj významná ústavná zásada zákonného sudcu vyjadrená v čl. 48 ods. 1 Ústavy. Vylúčením jedného prípadu na samostatné konanie z veci spoločnej, už o veciach, ktoré spolu súvisia, komplexne nerozhoduje ten istý sudca, resp. senát. V týchto rozdelených veciach toho istého obvineného potom rozhodujú viacerí sudcovia, senáty, čoho dôkazom je i posudzovaná kauza. V dôsledku toho nedochádza ku potrebnému posúdeniu prípadov v celom rozsahu do úvahy prichádzajúcich aspektov, osoby páchatel'a, miery zavinenia, čo sa zákonite premieta i do disharmónie ukladaných sankcií.

Rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní o vylúčení veci na samostatné konanie **musí byť pre súd signálom na to, aby pri rozhodovaní o väzbe bol osobitne dôsledne ostražitý pri skúmaní naplnenia nielen formálnych, ale najmä materiálnych podmienok so zreteľom na to, či vylučovanie veci na samostatné konanie nemá charakter neprocesnej účelovosti** a nespôsobuje i priťahy v konaní.

Takéto zjavne účelové praktiky sú v rozpore s obsahom ustanovení upravujúcich rozhodovanie o väzbe, ktorá musí byť krajným a výnimočným opatrením, lebo patrí k najintenzívnejším zásahom do jednej zo základných občianskych slobôd. Osobná sloboda každého patrí medzi základné postuláty demokratického a právneho štátu. Rozhodnutie o väzbe predstavuje výrazný zásah do osobnej slobody jednotlivca, a preto je pri ňom nutné postupovať značne reštriktívne.

Odporujú aj nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. júna 2013, č. I. ÚS 47/2013, podľa ktorého takýto postup nelegitimizuje žiaden verejný záujem. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že osobná sloboda každého patrí medzi základné postuláty každého demokratického a právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy). Rozhodnutie o väzbe

predstavuje výrazný zásah do osobnej slobody jednotlivca, preto je pri ňom nutné postupovať značne reštriktívne. Podmienkou ústavnosti väzby je totiž aj jej súlad s čl. 50 ods. 2 Ústavy, podľa ktorého každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Ústavný príkaz zladit' trestnoprocesný inštitút väzby so zásadou prezumpcie neviny v konkrétnom prípade vyžaduje, aby väzba skutočne trvala len po nevyhnutnú dobu. Okrem toho väzba nutne zasahuje do inak v zásade neporušiteľných oblastí súkromia a ľudskej dôstojnosti jednotlivca. Podmienkou ústavnosti väzby preto musí byť aj jej určenie v súlade s takými normami ústavy, ktoré vyjadrujú všeobecné zásady vlastné právnomu štátu pri obmedzovaní základných práv a slobôd. Takou normou je aj čl. 13 ods. 4 Ústavy, podľa ktorého pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel, pričom takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ. Rešpektovanie ľudskej dôstojnosti každého človeka a najmä jeho slobody (teda aj obvineného) zakazuje štátu rozhodovať o jednotlivcovi len ako o prostriedku k dosiahnutiu iného účelu (v danom prípade k zľahčeniu vyšetrovania), nech by to bolo aj pre ochranu života (zdravia) mnohých iných osôb, či iného verejného záujmu. Zbavenie slobody bez odsudzujúceho rozsudku je totiž najväznejším zásahom do základných princípov individuálnej slobody a prezumpcie neviny.

Obvinený je, resp. bol stíhaný pre rôznorodú trestnú činnosť, a to samostatne vo viacerých konaniach. Táto skutočnosť spôsobila, že obvinený je vo väzbe vo viacerých súbežne, či následne vedených trestných veciach, už viac ako 29 mesiacov. Ustanovenie § 76 ods. 6, ods. 7 Tr. por. upravujúce celkovú lehotu väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom nemožno vykladať tak, že orgány činné v trestnom konaní a následne súdy sú oprávnené držať obvineného vo väzbe pre každý z trestných činov, z ktorých je separátne obvinený a to po maximálnu dobu 48 mesiacov (25 mesiacov pre prípravné konanie za obzvlášť závažný zločin). Takýto prístup by mohol mať za následok, že by mohol byť v súvislosti s jedným trestným konaním vzatý do väzby až po maximálnu dobu určenú podľa § 76 ods. 6, ods. 7 Tr. por. V prípade uplynutia maximálnej lehoty väzby, resp. pokiaľ by došlo z rôznych dôvodov k jeho prepusteniu, mohol by byť vzatý do väzby pre iný trestný čin, kedy by začala plynúť nová maximálna lehota stanovená pre ďalšiu väzbu, **v dôsledku čoho by obvinený mohol stráviť aj celý zvyšok života vo väzbe bez toho, že by bolo vydané rozhodnutie súdu o jeho vine;** takýto postup nelegitimizuje žiaden verejný záujem.

Pri rozhodovaní o každom návrhu prokurátora o väzbe v zmysle § 72 ods. 1 písm. a/ až písm. e/, § 79 ods. 2 Tr. por. (vzatie obvineného do väzby, zamietnutie žiadosti o prepustenie z väzby, zmene dôvodov väzby a jej predlžovaní) je nutné z hľadiska celkového trvania, lehotu väzby v prípravnom konaní a v konaní pred súdom podľa § 76 ods. 6, ods. 7 Tr. por. posudzovať materiálne na platforme toho, ako keby všetky formálne vylúčené trestné veci na samostatné konania, v ktorých bol bezprostredne po sebe vo väzbe, sa viedli v spoločnom konaní v zmysle § 18 ods. 1 Tr. por. Pokiaľ by sa pripustil iný výklad, teoreticky by obvinený pri viacerých samostatných trestných konaniach mohol byť vo väzbe aj celý život, napr. pri obzvlášť závažnom zločine.

V posudzovanej veci sudca neprihliadol ani na dĺžku konania a na to, že doposiaľ nebola podaná obžaloba. Trestné stíhanie a vznesenie obvinenia vo veci začalo už 7. februára 2011. Prieťahy boli spôsobené najmä orgánmi činnými v trestnom konaní, pretože trestné veci obvineného nevyšetrovali v spoločnom konaní a u niektorých spoluobvinených dočasne odložili vznesenie obvinenia, v dôsledku čoho opakovane vypočúvali viaceré osoby v rôznom procesnom postavení. Ani neprítomnosť obvineného nebola prekážkou na priebežné konanie, pretože proti nemu bolo v určitej dobe trestné stíhanie vedené ako proti ušlému.

Sudca nepostrehol, že obvineného účelovo usvedčujú i svedkovia, ktorí menili výpovede a sú na veci zainteresovaní aktívnou účasťou na spáchanom skutku. Hoci jeden z týchto svedkov obvineného v dvoch veciach usvedčoval, došlo v jednej k zastaveniu trestného stíhania a v druhej k oslobodeniu spod obžaloby pre nepravdivú výpoveď, za čo bol už svedok aj právoplatne odsúdený. Prokurátor práve v dôsledku jeho nepravdivých výpovedí zrušil súhlas na dočasné odloženie vznesenia obvinenia. V tomto štádiu konania takéto skutočnosti tiež oslabujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Ani dôvody väzby, tak ako ich navrhol prokurátor a ako ich ustálil sudca, sa nedajú akceptovať. Pobyt obvineného v cudzine nie je možné hodnotiť ako útek a skrývanie sa pred spravodlivosťou, pretože k takémuto záveru chýbajú adekvátne dôkazy. Samotná hrozba druhom trestu a trestnou sadzbou nepostačuje, musí k tomu vždy pristúpiť aj ďalšia zákonná podmienka a to preukázaný útek alebo skrývanie sa. Od spáchania skutku uplynula už dlhšia doba, po ktorú obvinený mohol pôsobiť na svedkov, spoluobvinených alebo inak mariť

objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Po celú dobu trestného stíhania takáto aktivita obvineného nebola zistená a preukázaná. Dôvodná obava, že by mohol pokračovať v trestnej činnosti, nebola potvrdená, lebo orgány činné v trestnom konaní takéto konanie nezaznamenali.

Na podklade zistených pochybení je zrejmé, že ďalšie väzobné trestné stíhanie obvineného by bolo predlžovaním nezákonnosti v trestnom konaní.

Na základe vyjadreného najvyšší súd bol povinný napadnuté uznesenie zrušiť v celom rozsahu v zmysle § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Ustanovenie § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. bráni nadriadenému súdu vrátiť vec prvostupňovému súdu, aby ju znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd preto sám rozhodol tak, ako sa to uvádza vo výroku uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie prípustná.

V Bratislave 15. júla 2015

JUDr. Štefan H a r a b i n, v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Viliam Dohňanský

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Zuzana Vojtelová